

TOPÇUBAŞOV ARBİTRAJ MÜSABİQƏSİ 2024

QAYDALAR

BAKI DÖVLƏT UNİVERSİTETİ HÜQUQ FAKÜLTƏSİ **TƏLƏBƏ ELMİ CƏMIYYƏTİ**
TƏRƏFİNDƏN TƏŞKİL OLUNUR.

Vebsayt: moot.bsulawss.org

E-poçt: moot@bsulawss.org

MÜNDƏRİCAT

I. Ümumi müddəalar	3
II. Yazılı memorandumlar.....	7
III. Şifahi raundlar.....	11
IV. Seçim mərhələsi.....	13
V. Yarım-final və Final mərhələsi.....	13
VI. Qiymətləndirmə və sıralama	14
VII. Tətbiq olunan hüquq.....	16
VIII. Cəzalar	16
IX. Nominasiyalar.....	18

I. Ümumi müddəalar

- I.1. Müsabiqə haqqında.** Topçubaşov Arbitraj Müsabiqəsi (bundan sonra “Müsabiqə”; ingiliscə: *Topchubashov Arbitration Moot*) Əlimərdan bəy Topçubaşovun xatirəsinə həsr olunmuş mübahisələrin alternativ həll üsullarının öyrənilməsinə əsaslanan müsabiqədir. Müsabiqə Bakı Dövlət Universiteti Hüquq fakültəsi Tələbə Elmi Cəmiyyəti (bundan sonra “TEC”) tərəfindən təşkil edilir və Seçim, Yarım-final və Final mərhələlərindən ibarətdir.
- I.2. Qaydaların tətbiq dairəsi.** Bu Qaydalar Müsabiqənin bütün gedişatını tənzimləyir və 2024 Topçubaşov Arbitraj Müsabiqəsi üçün keçərlidir. Komandaların keçmiş təcrübə və qaydalara istinad etməsi məqbul səbəb kimi qiymətləndirilmir. Qaydalar ilə bağlı suallar rəsmi Müsabiqə e-poçtuna yönləndirilməlidir: moot@bsulawss.org
- I.3. Qaydaların izahı.** Müsabiqə iştirakçıları qaydaların izahı üçün koordinatorlara müraciət edə bilərlər. Qaydaların izahı, imtina, razılıq və digər əlaqəli qərarlar koordinatorların diskresion səlahiyyətləri daxilindədir.
- I.4. Müsabiqə işi.** Təşkilatçı Müsabiqəyə qeydiyyat başlamazdan əvvəl Müsabiqə işini (bundan sonra “İş”) Müsabiqə veb saytında yerləşdirir. Müsabiqə bu işdəki hüquqi məsələlər barədə iştirakçı komandaların formalaşdırdığı arqumentlər üzrə aparılır.

- I.5. Mübahisə predmeti.** Komandalar Müsabiqə Təqvimində göstərilən tarixə qədər iş ilə bağlı dəqiqləşdirmə tələbi irəli sürə bilərlər. Belə tələblər mübahisə predmeti baxımından hüquqi əhəmiyyətli olmalıdır. Dəqiqləşdirmə tələbi sorğunun əhəmiyyətinin əsaslandırılmasını da ehtiva etməlidir. Belə əsaslandırma qeyd olunmazsa, irəli sürülmüş tələb nəzərə alınmaya bilər.
- I.6. Uyğunluq.** Müsabiqədə üzvləri 2, 3, 4-cü kurs bakalavr və magistr təhsili alan hüquq tələbələrindən təşkil olunmuş komandalar iştirak edə bilər.
- I.7. Qeydiyyat.** İştirak etmək istəyən komandalar müvafiq veb saytda – www.moot.bsulawss.org/arbitration – qeydiyyatdan keçməlidir.
- I.8. Komanda nömrəsi.** Qeydiyyatdan keçdikdən sonra hər bir komanda qeydiyyat sırasına müvafiq olaraq nömrələnir və nömrə barədə Təşkilatçı tərəfindən komandalara məlumat verilir. Daha sonra Müsabiqənin gedişində komanda göstəricisi kimi bu nömrə istifadə edilir.
- I.9. Say.** Seçim mərhələsində iştirak edən hər bir komanda qeydiyyat zamanı ən azı 2 (iki), ən çoxu isə 6 (altı) üzvdən ibarət olmalıdır. Komanda üzvləri qeydiyyat zamanı bəyan edilməlidir. Əgər üzvlərdən biri komandanı tərk edərsə, həmin yerin əvəzləşdirilməsi I.11-ci müddədə göstərilmiş qaydalara uyğun həyata keçirilir. Seçim mərhələsindən imtina və komanda üzvlərinin əvəzləşdirilməsi üçün son tarix Müsabiqə Təqvimində qeyd olunur.

- I.10. Nümayəndə.** Hər bir komanda üzvlərindən birini nümayəndə təyin etməlidir. Nümayəndə Təşkilatçıya işlək mobil əlaqə nömrəsi və e-poçt ünvanı verməlidir.
- I.11. Müsabiqədən imtina və komanda tərkibinin dəyişdirilməsi.** Müsabiqə Təqvimində komandanın Müsabiqədən imtinası və ya komanda tərkibinin dəyişdirilməsi barəsində məlumatın verilməsinin son tarixi (**imtina/dəyişdirilmə son tarixi**) müəyyənləşdirilir. Əgər üzv imtina/dəyişdirilmə son tarixindən əvvəl komandanı tərk edərsə və ya yeni üzv əlavə edilirsə, tərkibin dəyişdirilməsi barədə məlumat e-poçt vasitəsilə Təşkilatçıya verilir və bu məlumat imtina/dəyişdirilmə son tarixindən əvvəl verildiyi təqdirdə dəyişdirilmə həyata keçirilə bilər. Bütün Komanda Müsabiqədə iştirakdan imtinası barədə məlumatı Təşkilatçıya yalnız imtina/dəyişdirilmə son tarixindən öncə verərsə, Müsabiqəni tərk edə bilər. İmtina/dəyişdirilmə son tarixinə kimi 2 (iki) nəfərdən az üzvü olan Komanda Müsabiqədən xaric edilmiş sayılır.
- I.12. Şifahi çəkişmədə iştirak etməmə.** Bu müddəa Seçim mərhələsinin ikinci raunduna keçmiş komandalara aiddir. Əgər komanda Təqvimə uyğun şifahi çəkişmələrdə iştirak etməzsə, Təşkilatçı tərəfindən növbəti illərdə sözügedən komandanın iştirakı ilə bağlı müvafiq tədbirlər tətbiq oluna bilər.
- I.13. Arqumentlərin səs yazısına alınması.** Arqumentlərin, eləcə də prosesin səs yazısına alınması yalnız arbitrlərin və digər komanda üzvlərinin əvvəldən razılığı ilə mümkündür.

- I.14. Vicdanlılıq prinsipi.** Hər bir iştirakçıdan memorandumların hazırlanmasında və şifahi çekişmədə iştirak zamanı vicdanlılıq prinsipinə əməl etmələri tələb olunur. Bu prinsipə əməl olunmadığı ortaya çıxarsa, bu pozuntu qiymətləndirmə zamanı nəzərə alınır.
- I.15. Xaricdən dəstək.** Müsabiqədə iştirak komanda işidir. Heç bir komanda üzvü Müsabiqənin hər hansı mərhələsi ilə bağlı öz komanda üzvü olmayan hər hansı şəxslə məsləhətləşə, kömək ala, təklif qəbul edə bilməz. Hər iştirakçı komanda yazılı və şifahi təqdimatları üçün hüquqi arqumentlərini yalnız özü araşdırmalı, yazmalı, redaktə etməli və formalaşdırmalıdır.
- I.16. Araşdırma.** Mənbələrdən istifadə edərkən iştirakçı komandalar ya internetdə hamıya açıq olan mənbələrdən, ya da hüquq təhsilində ümumi olaraq bilinən və əlçatımlı mənbələrdən istifadə etməlidir.
- I.17. TEC.** TEC fakültədə akademik layihələri həyata keçirən təşkilatdır. O, Topçubaşov Arbitraj Müsabiqəsinin təşkilatçısı və idarəçisi kimi çıxış edir. Koordinatorlar TEC İdarə Heyətindən təyin edilir və Müsabiqə iştirakçısı ola bilməzlər. Müsabiqənin TEC tərəfindən Baş Koordinatoru kimi təyin olunmuş şəxs Təşkilatçı adından kommunikasiyalarda iştirak edir. Müsabiqənin TEC tərəfindən təyin olunmuş koordinatorları Baş Koordinatorun nəzarəti altında təşkilatçılığını icra edirlər.
- I.18. Mübahisələrin həlli.** Təşkilatçı Qaydaların tətbiqi ilə bağlı mübahisələri həll edir, Müsabiqə gedişində ortaya çıxan və Qaydalarla tənzimlənməyən məsələlər barədə qərar verir. Təşkilatçının bu məsələlər üzrə yekun instansiyadır. Heç bir koordinator Qaydaların tətbiqi ilə bağlı

mübahisələr istisna olmaqla, digər mübahisələri həll etməməli və ya komandalar arasındakı mübahisələrdə vasitəçilik etməməlidir.

I.19. Arbitrlar. Təşkilatçı praktiki hüquqşünaslar/arbitrlar arasından Müsabiqə arbitrlarını təyin edir. Arbitrlar yazılı və şifahi təqdimatlar barədə Müsabiqə məqsədlərinə uyğun olaraq qiymətlər və qərarlar verir. Arbitrların verdiyi qiymətlər və qərarlar qətidir, mübahisələndirilə bilməz.

II. Yazılı memorandumlar

II.1. Tələb. Hər bir qeydiyyatdan keçən komanda Müsabiqədə irəliləmək üçün iddiaçı memorandumunu təqdim edir:

İddiaçı Memorandumu. Hər bir komanda təlimat xarakterli arbitraj qərarının qəbul olunmasından sonra iddiaçının mövqeyini dəstəkləyən memorandum yazaraq müsabiqənin veb saytında yerləşən komanda səhifəsi vasitəsilə Müsabiqə Təqvimində göstərilmiş vaxta uyğun olaraq təqdim edir. Müvafiq vaxta qədər iddiaçı memorandumunu göndərməyən komandanın Müsabiqədə iştirakı dayandırılır.

İddiaçı memorandumlarının qiymətləndirilməsində ən yaxşı nəticə göstərən 10 (on) komanda Seçim mərhələsinin şifahi raunduna keçir.

Cavabdeh Memorandumu. Seçim mərhələsinin şifahi raunduna keçən hər bir komanda onlara təqdim olunmuş iddiaçı

memorandumuna cavab xarakterli cavabdeh memorandumunu yazaraq müvafiq qaydada təqdim edir. Cavabdeh memorandumunu iddiaçı memorandumundakı arqumentlərə cavab verməlidir. Belə ki, arbitrlar, əsasən, cavabdeh memorandumunu müvafiq iddiaçı memorandumundakı arqumentlərə hansı dərəcədə cavab verməsi əsasında qiymətləndirirlər. Bununla yanaşı, iddiaçı memorandumunda qeyd olunmayan, lakin cavabdeh tərəfindən əlavə olunmasını zəruri bildiyi məsələləri qeyd edə bilər. Cavabdeh memorandumunun yazıldığı iddiaçı memorandumunu cavabdehin təqdim olunmalı olduğunu düşündüyü arqumentləri açıq-aşkar təqdim etməsə də, cavabdeh bunu memorandumunda qeyd edərək [məs.: bu iddiaçı tərəfindən irəli sürülməsə də, başqa bir iddiaçı belə bir arqument irəli sürə bilərdi ki, ...] həmin arqument(lər)ə cavab verə bilər.

II.2. Tərkib. Memorandum aşağıdakılardan ibarət olmalıdır:

- i. Üz səhifəsi;
- ii. Mündəricat;
- iii. İstifadə olunmuş mənbələr;
- iv. Faktların təqdimatı;
- v. Arqumentlərin xülasəsi;
- vi. Arqumentlər;
- vii. Tələblər;
- viii. Arbitraja müraciət.

II.3. Üz səhifəsi. Üz səhifəsində aşağıdakı məlumatlar göstərilməlidir:

- i. Arbitraj adı (Topçubaşov Beynəlxalq Arbitrajı);
- ii. Tərəflərin təyinatı (iddiaçı/cavabdeh) ilə birgə adları;

- iii. Komanda nömrəsi və ona bitişik olaraq memorandumun iddiaçı və ya cavabdeh mövqeyindən olmasını göstərmək üçün müvafiq olaraq I və ya C;
- iv. Memorandumun təqdimat tarixi.

Qeyd: Üz qabığında və ya memorandum daxilindəki mətndə komanda üzvlərinin adlarından istifadə oluna bilməz.

II.4. Həcm. Hər bir memorandum bütün hissələr daxil edilməklə maksimum 7000 (yeddi min) sözdən ibarət ola bilər.

II.5. Yazı stili. Memorandumda istifadə olunan yazı şrifti Times New Roman, sətir aralığı 1,5, yazının ölçüsü 12 (on iki) olmalıdır. Başlıqlar yazının digər hissələrindən fərqləndirilə bilmək üçün nisbətən böyük ölçülərlə verilə bilər. Memorandumun üzü bu tələblərə uyğun olmadan, yəni fərqli stildə tərtib oluna bilər.

II.6. İstinadlar. Memorandumlar müvafiq hüquq sahəsi üzrə dissertasiya kimi deyil, mübahisənin həlli ilə bağlı arbitrlərin istifadəsi üçün praktiki olaraq hazırlanmalıdır. Buna görə də istinadların məqsədi irəli sürülən arqumenti gücləndirmək və ya əsaslandırmaq olmalıdır. İstinadlar mətn daxilində verilməli və mümkün olduğu qədər qısa formatda yazılmalıdır; istinad olunan mənbənin tam adı isə istifadə olunmuş mənbələr siyahısında qeyd edilməlidir. İstinadlar BDU Tələbə Hüquq Jurnalının istinadlarla bağlı tələblərinə uyğun olmalıdır: <https://lr.bsulawss.org/submission/policy>.

II.7. Təqdimat tarixi. Bütün memorandumlar Təqvimdə göstərilən tarixə kimi təqdim olunmalıdır (qayda IX.3. nəzərə alınmaqla). Əks halda, komanda Müsabiqədə iştirak hüququndan məhrum olur.

- II.8. Təqdimat qaydası.** İştirakçı komanda hər iki memorandumu uyğun *Microsoft Word* (*.docx) formatında Müsabiqə veb saytındakı müvafiq bölmə vasitəsilə təqdim etməlidir. Memorandumlar lazımi qaydada adlandırılaraq təqdim edilməlidir. Fayl adı (i) komanda nömrəsindən və (ii) memorandumun İddiaçı və ya Cavabdehə aid olmasını göstərmək üçün müvafiq olaraq "İ" və ya "C" hərflərindən ibarət olur (məsələn 2İ, 2C). Təşkilatçı elektron versiyanı, başqa qanuni məqsədlərlə birgə, müəyyən olunan söz sayı və digər məhdudiyyətlərə uyğunluğunu təsdiq etmək üçün istifadə edir.
- II.9. Təkrar təqdimat.** Memorandumlar təqdimat üçün müəyyən olunmuş son tarixə qədər bir neçə dəfə təkrarən təqdim edilə bilər. Lakin Təqvimdə müəyyən olunmuş son tarixdən əvvəlki ən son təqdimat Müsabiqə məqsədləri üçün rəsmi olaraq yekun təqdimat kimi qəbul edilir. Komanda həmin tarixdən sonrakı təqdimatının əsas alınmasını tələb edərsə, Təşkilatçı IX.3. qaydasındakı cəzanı tətbiq etməklə yeni təqdimatı nəzərə alır. Bu halda yalnız bir dəfə təkrar təqdimat imkan tanınır.
- II.10. Memorandumlardan istifadə.** Bütün göndərilən memorandumlar Təşkilatçının səlahiyyətinə keçir. Təşkilatçı memorandumların Qaydalara uyğunluğu təsdiq etmək üçün yoxlayır, Qaydaları pozduğu halda cəza tətbiq edir və arbitrlərə qiymətləndirmə üçün göndərir. O, memorandumları öz diskresion səlahiyyəti daxilində sonrakı illərdə başqa iştirakçılar tərəfindən nümunə kimi oxunula bilməsi də daxil olmaqla müxtəlif qanuni məqsədlər üçün istifadə edə bilər (ən yüksək qiymətləndirilənləri).
- II.11. Qarşı tərəfin memorandumları.** Təşkilatçı Seçim mərhələsinin şifahi raundlarında iştirak edən komandalara qarşılaşacaqları rəqib

komandaların müvafiq memorandumlarını Təqvimdə göstərilmiş vaxta uyğun olaraq komanda səhifəsində yerləşdirir.

III. Şifahi raundlar

III.1. Tərəflər. Şifahi raundda bir komanda iddiaçı kimi, başqa bir komanda isə cavabdeh kimi çıxış edir. Hər komanda iki nəfərlə raundda təmsil olunur. Əvvəlcə, iddiaçı komandanın iki üzvü ard-arda arbitrlar qarşısında çıxış edir, sonra cavabdeh komandanın iki üzvü ard-arda raundu davam etdirir.

III.2. Müddət. Hər bir tərəfin şifahi çəkişmə üçün vaxtı 30 (otuz) dəqiqə ilə məhdudlaşır. Arbitrların verdiyi suallara cavab da natiqin çıxış etdiyi vaxta daxildir. Arbitrların istəyi ilə natiqə vaxt bitəndən sonra da çıxışını sonlandırmaq imkanı verilə bilər. Arbitrlar təkzibin (əks-təkzib) olub-olmamasını müəyyənləşdirirlər. Təkzib üçün hər bir tərəfə ayrılan vaxt maksimum 3 (üç) dəqiqə daxilində müəyyən edilir. Bir komanda üzvü bir şifahi raundda 20 (iyirmi) dəqiqədən artıq çıxış edə bilməz. Hər bir komanda raunddan əvvəl raundu idarə edən Müsabiqə koordinatoruna üzvləri arasındakı vaxt bölgüsü barədə məlumat verir. Həmin koordinator raund ərzində də istifadə edilən vaxta nəzarət edir və 20, 15, 10, 5, 3, 1, Dayan çap olunmuş kağızlarla hər fərd üçün qalan vaxtı raund iştirakçılarına nümayiş etdirir.

III.3. İstinad. Hər bir iştirakçı komandanın tərtib etdiyi hər hansı memorandumda istinad olunub-olunmamasından asılı olmayaraq, şifahi çəkişmədə qanunvericiliyə, məhkəmə işinə və ya nəşrə istinad edilə bilər. İştirakçı memorandumlar daxilində göstərilməyən şifahi çəkişmədəki istinadları qarşı tərəfə 1 (bir) nüsxədə və arbitrların hər

birinə 1 (bir) nüsxədə təqdim edir. İştirakçının əlavə yeni memorandum təqdim etməyə icazəsi yoxdur.

III.4. Çap olunmuş memorandumlar. İştirakçı komanda təyin olunmuş şifahi raund başlamazdan öncə mövqeyinə aid memorandumu A4 ölçülü kağız daşıyıcıda olmaqla 4 (dörd) nüsxədə təqdim etməlidir.

III.5. Çıxışlar. İddiaçı və cavabdeh tərəf çıxışlarını iş üzrə müvafiq olaraq öz mövqelərini müdafiə edən arqumentlər və əks-arqumentlər əsasında edirlər. Çıxış zamanı natiqin öz komanda üzvü və ya üzvləri, həmçinin digər kənar şəxslərlə danışıması və ya hər hansı şəkildə əlaqə saxlaması qadağan olunur. Komandalar yalnız memorandumda qeyd edilən arqumentlərlə məhdudlaşdırılmırlar, lakin ilk raundlarda memorandum əsasında çıxış etmək daha məqsədemüvafiqdir. Sonrakı raundlarda arbitrlar komandalara arqumentlərini genişləndirmək imkanı yaradırlar. Şifahi raundlar digər komandalar üçün qapalı keçirilir.

III.6. Kommunikasiya. Çəkişmə zamanı çəkişmə tərəfi olan komanda üzvləri arasında kommunikasiya və ya müzakirə yalnız kağızda yazı ilə edilə bilər və mobil cihazlardan, eləcə də digər bu kimi texniki vasitələrdən istifadə qadağandır.

III.7. Ex parte proses. Komanda çıxmalı olduğu raund üçün Təşkilatçının təyin etdiyi vaxtda gəlməzsə və ya çıxış üçün kafi tərkibdə olmazsa, Təşkilatçı 15 (on beş) dəqiqə gözlədikdən sonra mövcud halları nəzərə alaraq raundun *ex parte* keçirilməsinə qərar verə bilər. Bu halda raund yalnız qarşı tərəfin çıxışının qiymətləndirilməsi ilə baş tutur.

IV. Seçim mərhələsi

IV.1. İştirakçılar. Seçim mərhələsinin iştirakçıları memorandumların qiymətləndirilməsi nəticəsində balı ən yüksək olan 10 (on) komandadır.

IV.2. İştirak tələbi. Hər bir iştirakçı komanda Seçim mərhələsinin şifahi raundlarında bir dəfə iddiaçı, bir dəfə cavabdeh olmaqla, iki dəfə çıxış edir. İştirakçı komanda sayını və mövcud şəraiti nəzərə alaraq Təşkilatçı iştirakçı komandaların iki dəfə iddiaçı, iki dəfə cavabdeh kimi çıxış etməsinə qərar verə bilər.

IV.3. Qarşılaşmalar. Seçim mərhələsinin raundlarında komandalar arasındakı qarşılaşmaları komandaların hansı qarşılaşmada iddiaçı, hansı qarşılaşmada cavabdeh kimi çıxış edəcəyini, habelə raundların vaxtı və yerini Təşkilatçı müəyyən edərək iştirakçı komandaya məlumat verir.

IV.4. Yarım-finala keçid. Seçim mərhələsinin bütün raundları tamamlandıqdan sonra formalaşan sıralama üzrə ən yuxarı dörd yeri tutmuş komanda Müsabiqənin Yarım-final mərhələsinə keçir.

V. Yarım-final və Final mərhələsi

V.1. İştirak tələbi. Yarım-final mərhələsinə keçmiş hər bir komanda bir dəfə iddiaçı, bir dəfə cavabdeh kimi cəmi iki şifahi raundda çıxış edir.

V.2. Qarşılaşmalar. Seçim mərhələsinin nəticələrinə uyğun olaraq Təşkilatçı tərəfindən Yarım-finala keçən komandalar arasında püşkatma keçirilməklə hansı komandanın iddiaçı, hansı komandanın cavabdeh

kimi çıxış edəcəyi müəyyən olunur. Yarım-finala keçən komandalar əvvəlki raundda çəkişmişlərsə, əvvəlki raundda iddiaçı olan komanda cavabdeh kimi, cavabdeh olan komanda isə iddiaçı kimi çıxış edir.

V.3. Finala keçid. Yarım-final mərhələsinin bütün raundları tamamlandıqdan formalaşan sıralama üzrə ən yaxşı nəticə göstərmiş iki komanda Final mərhələsinə keçir. Final mərhələsinə keçmiş komandalar yalnız bir raundda qarşılaşır.

V.4. Qalibyyət. Final mərhələsinin qalibi raund arbitrlərinin qiymətləndirməsi ilə müəyyən edilir. Qalib “Topçubaşov Arbitraj Müsabiqəsinin Qalibi” adını, digər komanda isə “Topçubaşov Arbitraj Müsabiqəsinin Finalisti” adını qazanır.

VI. Qiymətləndirmə və sıralama

VI.1. Memorandumlar. Hər bir memorandum arbitrlər tərəfindən 50–100 bal aralığında qiymətləndirilir. Yeni bir memorandumun ala biləcəyi minimum 50, maksimum 100–dür. Fövqəladə hallarda memorandum yalnız iki fərqli arbitr tərəfindən qiymətləndirilə bilər. Bu halda memorandum üçün üçüncü bal kimi iki arbitrin verdiyi balların orta balı nəzərə alınır.

VI.2. Şifahi raundlar. Şifahi raundda arbitrlər hər iki tərəfi 50–100 bal aralığında qiymətləndirir. Həm iddiaçı, həm cavabdeh tərəfindən iki üzv çıxış etdiyinə görə şifahi qiymətləndirmə üzrə bir komandanın bir arbitrdən ala biləcəyi minimum bal 100, maksimum 200 baldır. Fövqəladə hallarda şifahi raund yalnız iki fərqli arbitr tərəfindən

qiymətləndirilə bilər. Bu halda şifahi raund üzrə üçüncü qiymətləndirmə kimi iki arbitrin verdiyi balların ortalamaları nəzərə alınır.

VI.3. Seçim və Yarım-final mərhələlərində sıralama. Seçim mərhələsində bir komandanın ümumi qiyməti memorandumların (İddiaçı və Cavabdeh memorandumları) və şifahi çəkişmələrinin (iki çəkişmə) qiymətlərinin cəmidir. Ən yüksək mümkün ümumi qiymət 400 baldır.

VI.4. Sıralamada bərabərlik və ya heç-heçə halı. Sıralama zamanı bir neçə komanda bir yeri bölüşürsə, sıralamanın dəqiqləşdirilməsi üçün aşağıdakılar ardıcılıqla bərabərlik aradan qalxana qədər tətbiq olunur:

i. Ən yüksək memorandum qiymətləri çıxarılmıqla, əgər bərabərlik yenə qalsa...

ii. Fərdi arbitrlər tərəfindən komandaya verilən ən yüksək və ən aşağı şifahi çəkişmə balları çıxarıldıqdan sonra ən yüksək ümumi bal, əgər bərabərlik yenə qalsa...

iii. Fərdi arbitrlər tərəfindən komandaya verilən ən yüksək və ən aşağı cavabdeh memorandum qiymətləri çıxarıldıqdan sonra ən yüksək ümumi bal, əgər bərabərlik yenə qalsa...

iv. Fərdi arbitrlər tərəfindən komandaya verilən ən yüksək 2 (iki) və ən aşağı 2 (iki) şifahi çəkişmə balları çıxarıldıqdan sonra ən yüksək ümumi bal, əgər bərabərlik yenə qalsa...

v. Fərdi arbitrlər tərəfindən komandaya verilən ən yüksək 2 (iki) və ən aşağı 2 (iki) memorandum balları çıxarılmıqla; bərabərlik pozulana qədər. Əgər bərabərlik bu yolla pozulmazsa, Təşkilatçı bunun üçün öz mülahizəsinə əsasən komandaların bir-birinə qarşı əlavə çəkişməsini təyin edə bilər.

VI.5. Nəticələrin elanı. Təşkilatçı hər mərhələ üzrə qiymətləndirmə yekunlaşdıqdan sonra Təşkilatçı hər komandaya iştirak etdikləri raundların qiymətləndirmə hesabatını Müsabiqə veb saytındakı komanda səhifəsinə yerləşdirir. Müsabiqə yekunlaşdıqdan sonrakı 14 (on dörd) gün ərzində Müsabiqənin yekun sıralamaları və nəticələri barədə ətraflı məlumat Müsabiqə veb saytında yerləşdirilir.

VII. Tətbiq olunan hüquq

VII.1. Yerli qanunvericilik. Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə daxil olan bütün aktlar (o cümlədən, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr) arqumentlərin əsaslandırılması üçün tətbiq oluna bilər.

VII.2. Xarici praktika və doktrinal mənbələr. Xarici ölkələrin hüquq praktikasına və akademik/doktrinal mənbələrə də istinad edilə bilər.

VIII. Cəzalar

VIII.1. Öz səhifəsi məlumatları. Hər hansı komandanın memorandumun üz səhifəsi ilə bağlı II.3. qaydasını pozması 2 (iki) balla cəzalandırılır və müvafiq memorandum üzrə hər bir arbitrin balından bu cəza balı çıxılır.

VIII.2. Memorandumların gec təqdimatı. Hər hansı bir komanda öz memorandumlarını Müsabiqə Təqvimində nəzərdə tutulmuş son tarixdən sonra II.7 və II.8 qaydalarını pozmaqla təqdim edərsə, həmin tarixdən sonrakı hər 1 (bir) gecikmə günü 3 (üç) balla cəzalandırılır. Bu cəza balı gecikdirilmiş memorandumun arbitrlərin hər birindən aldığı baldan çıxılır. Komanda memorandumlarını Təqvimdə müəyyən

olunmuş son tarixdən sonrakı 5 (beş) gün ərzində ərzində təqdim etmərsə, Müsabiqədən kənarlaşdırılır.

VIII.3. Normadan artıq uzunluq. Komandalar memorandum üzrə II.4. müddəasında müəyyən olunmuş söz sayı limitini keçməyə görə limiti keçən hər 1–100 arası söz üçün 3 (üç) balla cəzalandırılır. Cəza tətbiq olunan memorandum üzrə verilən hər qiymətdən cəza balı kimi çıxılır.

VIII.4. Format və istinad səhvləri. Memorandumda edilən format və ya istinad səhvləri ilə bağlı təyin olunmuş cəzalara uyğun olaraq memorandumun nəticəsindən müvafiq bal çıxılır. Memorandumda yanlış sətir aralığından istifadəyə görə 2 (iki) bal, yanlış şriftdən istifadəyə görə 3 (üç) bal, yanlış şrift ölçüsündən istifadəyə görə 3 (üç) bal, memorandumda daxil edilməli olan hissələrdən hər hansı birinin çatışmamasına görə hər çatışmayan hissə üçün 5 (beş) bal cəza müəyyən edilir.

VIII.5. Plagiat halların müəyyənləşdirilməsi. Memorandumlarda plagiarizmdən istifadə həmin memorandum üçün 1–50 bal aralığında cəza ilə nəticələnir. Plagiarizmdən istifadə həcmi əhəmiyyətli dərəcədə olarsa, iştirakçı komanda Müsabiqədən kənarlaşdırılır.

VIII.6. Şifahi raundlara gecikmə. Təşkilatçı III.7. qaydasında nəzərdə tutulmuş *ex parte* proses qərarını mövcud halları nəzərə alaraq təxirə salarsa, komandanın sessiyanın keçiriləcəyi yerə əvvəlcədən məlumat verilmiş tarixdə və saatda gəlməməsinə görə geciklən hər 15 (on beş) dəqiqə 5 (beş) balla cəzalandırılır.

VIII.7. Əlavə vasitələrdən istifadə. Çıxış edən komanda üzvləri raundda saat istifadə edə bilərlər, lakin digər elektron vasitələrin istifadəsi

qadağandır. Həmin vasitələrdən istifadəyə görə 5 (beş) bal cəza tətbiq olunur.

VIII.8. Süni intellektdən istifadənin yolverilməzliyi. Aşağıdakılar süni intellektdən istifadənin qaydalarını pozur:

- i. Süni intellekt vasitəsilə yaradılmış mətni təqdim etmək, mətn sonradan dəyişdirilmiş və ya buna əlavələr edilmiş olursa belə;
- ii. TEC-in Müsabiqə ilə əlaqəli paylaşdığı materiallardan istifadə etməklə süni intellekti öyrətmək.

Süni intellektdən istifadə həmin memorandum üçün 1–50 bal aralığında cəza ilə nəticələnir. İstifadənin həcmi əhəmiyyətli dərəcədə olarsa, iştirakçı komanda Müsabiqədən kənarlaşdırılır.

VIII.9. Diskresion cəza. Peşəkarlığa, etikaya, habelə raundda və arbitrlərlə qərəzli davranış, rəqibləri ədalətsiz üstələmə cəhdləri, arbitrlərə kimlik barədə işarə vermə, arbitrlərin qiymətləndirmə müzakirəsinə müdaxilə kimi Müsabiqənin gedişatını təhlükəyə salan və Müsabiqənin məqsədlərinə zidd əməl üzrə Təşkilatçı diskresion cəza tətbiq etmək hüququnu özündə saxlayır.

IX. Nominasiyalar

Təşkilatçı “Topçubaşov Arbitraj Müsabiqəsinin Qalibi”, “Topçubaşov Arbitraj Müsabiqəsinin Finalisti” adından başqa, ən yaxşı ümumi memorandum nəticəsi, ən yaxşı iddiaçı və cavabdeh memorandumları, Seçimlərin, Yarım-finalın, Finalın ən yaxşı nətiqləri və Müsabiqənin məqsədləri üzrə uyğun bildiyi digər nominasiyalar üzrə qalibləri elan edə bilər.